

Stanowisko

Konwentów Powiatów Województwa Dolnośląskiego, Małopolskiego, Mazowieckiego, Śląskiego z dnia 17 czerwca 2015 r. w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie realizacji roszczeń restrykcyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego

Po dokładnym przeanalizowaniu sytuacji jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji roszczeń restrykcyjnych Konwent Powiatów Województwa Dolnośląskiego, Małopolskiego, Mazowieckiego, Śląskiego apeluje o przyjęcie stosownych uregulowań prawnych umożliwiających udzielanie ze strony Skarbu Państwa pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego, z tytułu realizacji przez nie roszczeń restrykcyjnych spadkobierców byłych właścicieli znacjonalizowanych majątków.

Od początku transformacji systemowej w Polsce trwa dyskusja o zakresie i metodach restrykcyjności. Jesteśmy przekonani, że zwrot mienia poprzednim właścicielom powinien być oparty na społecznie akceptowanych zasadach, przy uwzględnieniu konieczności pogodzenia różnych, często sprzecznych interesów. Niedopuszczalna jest jednak sytuacja, która występuje obecnie i prowadzi do przeniesienia ciężaru restrykcyjności na samorządy lokalne.

Z całą stanowczością stwierdzamy, że samorząd terytorialny w Polsce nie jest w stanie bez stosownej pomocy państwa polskiego ponieść ciężaru działań restrykcyjnych, zadośćuczynić wszystkim roszczeniom spadkobierców byłych właścicieli i ponieść skutki finansowe przeprowadzonej po wojnie nacjonalizacji majątków prywatnych przez Państwo.

Trwająca od kilkunastu lat sytuacja jest bardzo niebezpieczna dla prawidłowego funkcjonowania i realizacji zadań własnych przez samorządy, których nie stać na wykupienie obiektów od spadkobierców na zasadach rynkowych ani na budowę nowych. Zagrożone są instytucje użyteczności publicznej działające w tych obiektach: szkoły, domy pomocy społecznej, które trzeba będzie likwidować za względu na brak bazy lokalowej dla ich prowadzenia.

Znowelizowana ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (DZ. U. z 2013 r. poz. 216 z późn. zm.) przewidziała utworzenie Funduszu Restrykcyjności, z przeznaczeniem na cele związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa poprzez m.in. wypłatę odszkodowań. Jednakże, zgodnie z interpretacją Ministerstwa Skarbu Państwa, w przypadku gdy możliwy jest zwrot w naturze własnej nieruchomości dawnym właścicielom lub ich następcom prawnym, nie ma prawnej możliwości wykorzystania środków Funduszu Restrykcyjności.

Należy również zaznaczyć, że przeprowadzenie reprivatyzacji wydaje się bezwzględnie konieczne w interesie jednostek samorządu terytorialnego ale głównie w interesie państwa polskiego. Brak ustawowej regulacji tej problematyki będzie skutkowało znacznie większym obciążeniem dla finansów publicznych niż przeprowadzenie reprivatyzacji choćby w ograniczonym zakresie.

W związku z powyższym Konwent Powiatów Województwa Dolnośląskiego, Małopolskiego, Mazowieckiego, Śląskiego apeluje o podjęcie inicjatywy ustawodawczej, która da podstawy prawne i możliwość przyznania pomocy finansowej ze strony Państwa dla jednostek samorządu terytorialnego na pokrycie kosztów związanych z utratą przez nie nieruchomości czy wypłatę odszkodowań za przejęte przez Skarb Państwa mienie.

Przewodniczący
Konwentu Powiatów
Województwa
Dolnośląskiego

Roman Potocki

Przewodniczący
Konwentu Powiatów
Województwa
Małopolskiego

Józef Krzyworzeka

Przewodniczący
Konwentu Powiatów
Województwa
Mazowieckiego

Krzysztof Fedorczyk

Przewodniczący
Konwentu Powiatów
Województwa
Śląskiego

Andrzej Płonka